

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/29/2019
Identifikačné číslo spisu:	5116010938
Dátum vydania rozhodnutia:	27.08.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Szabo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:5116010938.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného F.J. pre trestný čin vraždy v štádiu prípravy v spolupáchateľstve podľa § 7 ods. 1 Tr. zák., § 9 ods. 2 Tr. zák. k § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení účinnom do 31. júla 2001, prerokoval na neverejnom zasadnutí 27. augusta 2019 v Bratislave dovolanie obvineného F. Q. podaného prostredníctvom ustanoveného obhajcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 23. mája 2018, sp. zn. 2 To 76/2017, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného F. Q. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu v Žiline z 6. apríla 2017, sp. zn. 29 Tk 1/2016 bol obvinený F. Q. (spolu s obvinenými H. Q., U. W., T. F.) uznaný za vinného z trestného činu vraždy v štádiu prípravy v spolupáchateľstve podľa § 7 ods. 1 Tr. zák., § 9 ods. 2 Tr. zák. k § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení účinnom do 31. júla 2001 na skutkovom základe, že

H. Q., spoločne so zatiaľ nestotožnenými osobami, v úmysle sťažiť odhalenie činnosti, o ktorej mal dôvod predpokladať, že je trestným činom a ktorá bola páchaná skupinou v tom čase ním riadenou a spočívala predovšetkým v neoprávnenom uplatňovaní odpočtov DPH vo vytvorenej sieti daňových subjektov, rozhodol v presne nezistenom čase v druhej polovici roku 2000 o usmrtení nepohodlného svedka S. O., nar. XX. P. XXXX, ktorý bol nastrčeným konateľom (tzv. „bielym koňom“) obchodnej spoločnosti U., spol. s.r.o., so sídlom na ul. N. č. XX, N., IČO: XX XXX XXX, zapojenej do uvedenej trestnej činnosti;

následne na spoločnom stretnutí začiatkom mesiaca november 2000 na nezistenej čerpacej stanici v meste Žilina oboznámil H. Q. U. W., F. Q. a T. F. s týmto zámerom s tým, že si určili jednotlivé úlohy pri vykonaní likvidácie potenciálneho svedka ekonomickej trestnej činnosti tak, že F. Q. dovezie autom S. O. z Českej republiky do reštaurácie hotela T. v S., T. F. mu naleje do nápoja liek Rohypnol, aby ho omámil, následne ho odvezú k ceste medzi obcami N. a E. D., kde ho H. Q. a U. W. usmrčia a zakopú

do zeme; po vzájomnej dohode a uzročení s úlohami jednotlivých páchatel'ov, dňa 10. novembra 2000, kedy mal poškodený S. O. meniny, plniac tieto úlohy, F. Q. išiel po S. O. autom do Českej republiky, kde ho v tom čase ubytoval H. Q., vo večerných hodinách F. Q. S. O. doviezol do hotela T. v obci S., okres Žilina, tu ho už čakali H. Q., U. W. a T. F., ktorý ich do hotela doviezol, úlohou T. F. bolo počas popíjania v bare hotela naliať do alkoholického nápoja poškodenému S. O. jednu ampulku lieku Rohypnol, čo aj urobil s tým, že následne po jeho omámení ho pôjdu H. Q., U. W. a T. F. zaviest' do obce N., okr. Dolný Kubín, kde už pred tým pri ceste vedúcej cez kataster tejto obce v smere na obec E. D., v zráze pod cestou na parcele č. XXXX/X H. Q. a U. W. vykopali jamu, do ktorej ho chceli po usmrtení zakopať, F. Q. z reštaurácie hotela T. odišiel ešte pred tým, ako T. F. naliať S. O. do nápoja liek Rohypnol, po omámení S. O. liekom Rohypnol a alkoholom a ich spoločnom odjazde autom vedeným T. F. od hotela T. v obci S. boli kontrolovaní hneď pri výjazde od hotela hliadkou polície, pričom vo vozidle sa nachádzali H. Q., U. W., T. F. a S. O., ktorý v čase kontroly spal, v dôsledku kontroly políciou, v obave z odhalenia činu, rozhodol H. Q., že v tom čase plánovaný zámer neuskutočnia, že to odložia na neskôr, po čom išli všetci autom do obce Q., avšak v časovom úseku po kontrole políciou a rozhodnutí o odložení skutku na neskôr po prízjazde do obce Q. S. O. zomrel, a to pravdepodobne v dôsledku otravy kombináciou alkoholu a Rohypnolu.

Za to u obvineného H. Q. podľa § 37 Tr. zák., § 35 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. júla 2001 súd upustil od uloženia súhrnného trestu, pretože mal za to, že výnimočný súhrnný trest odňatia slobody na doživotie uložený obvinenému H. Q. rozsudkom Špeciálneho súdu v Pezinku, sp. zn. PK-2Tš 17/2005 z 17. septembra 2007 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Toš 10/2009 z 27. októbra 2009, právoplatný dňa 27. októbra 2009, je dostatočný.

Obvinený U. W. bol za to odsúdený podľa § 219 ods. 2 Tr. zák., § 35 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. júla 2001 na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov.

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. júla 2001 súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do II. (druhej) nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 35 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. júla 2001, súd zrušil vo výroku o treste:

- rozsudok Špeciálneho súdu v Pezinku, sp. zn. PK-2Tš 29/2006 z 28. apríla 2008 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 To 10/2010 z 19. decembra 2011, právoplatný 19. decembra 2011, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov 6 (šesť) mesiacov so zaradením do III. nápravno-výchovnej skupiny, zároveň zrušil všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Obvinený F. Q. bol za to odsúdený podľa § 219 ods. 2 Tr. zák., § 35 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. júla 2001, na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov.

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. júla 2001 obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do II. (druhej) nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 35 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. júla 2001, súd zrušil vo výroku o treste:

- trestný rozkaz Okresného súdu Partizánske, sp. zn. 2 T 23/2014 z 25. februára 2014, právoplatný 14. novembra 2015 v spojení s uzneseniami Okresného súdu Partizánske, č.k. 2 T 23/2014-274 z 19. novembra 2015, č.k. 2 T 23/2014-335 z 6. marca 2017, právoplatný 10. marca 2017 a opravným uznesením č. k. 2 T 23/2014-336 z 13. marca 2017, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, zároveň sa zrušili všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

U obvineného T. F. podľa § 37 Tr. zák., § 35 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. júla 2001 súd upustil od uloženia súhrnného trestu, pretože mal za to, že súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov so zaradením na výkon trestu do III. nápravno-výchovnej skupiny uložený obvinenému T. F. rozsudkom Špeciálneho súdu v Pezinku, sp. zn. PK-2Tš 29/2006 z 28. apríla 2008 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010, právoplatný 30. marca 2010, je dostatočný.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodenú B. Q., nar. XX. U. XXXX v O., trvale bytom G. XXX, okres O., s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podali obvinení H. Q. (č. l. 1517-1525, 1557-1558), U. W. (č. l. 1538-1539, 1543-1546) a F. Q. (1540-1542, 1549-1551) v zákonom stanovenej lehote odvolania, ktorých odôvodnenie doplnili aj prostredníctvom svojich obhajcov. Na základe včas podaných odvolaní vo veci rozhodoval Krajský súd v Žiline na verejnom zasadnutí 23. mája 2018 uznesením, sp. zn. 2 To 76/2017 (č. l. 1712-1715), ktorým podľa § 319 Tr. por. odvolania obvinených H. Q., U. W. a F. Q. zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť u obvineného, F. Q. dňa 23. mája 2018, kedy vo veci rozhodol krajský súd.

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený F. Q. prevzal dňa 10. augusta 2018, jeho obhajca Mgr. Juraj Orvan 20. augusta 2018, poškodená B. Q. 13. augusta 2018, prokurátor prevzal rozhodnutie dňa 8. augusta 2018, pričom rozhodnutie prevzali aj ostatné strany trestného konania (č. l. 1768).

Okresný súd Žilina dňa 3. mája 2019 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného, ktoré podal prostredníctvom obhajcu Mgr. Juraja Orvana (č. l. 1876-1879), ktorý ho obhajoval aj v pôvodnom konaní. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 11. decembra 2018 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por.

V rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. obvinený namietal, že znalecký posudok vypracovaný Doc. MUDr. Strakom, a to predloženie jednotlivých zápisníc o výsluchu svedka F. až po vydaní uznesenia o vznesení obvinenia, pričom znalecký posudok bol vypracovaný dňa 18. marca 2016 s poukázaním na rozhodnutia R 46/1988, R 26/1989, R 2/1989. Podľa obvineného nemali byť zápisnice o výpovediach F. predložené po vznesení obvinenia znalcom, a preto trpí znalecký posudok nezákonnosťou dôkazu a nemal byť použitý.

Ďalej obvinený namietal aj vierohodnosť znaleckého posudku č. 13/2016 z 6. apríla 2016 spracovaný znalcom PhDr. Franekom s poukázaním na jeho prednesy na hlavnom pojednávaní z 10. januára 2017, ako aj na skutočnosť, že od septembra roku 2009 do novembra 2016 sa voči znalcovi viedlo správne konanie v dôsledku nepreukázania špecializovanej skúšky. V odpovedi ministerstva bolo uvedené, že predmetné konanie nebolo voči znalcovi právoplatne ukončené, a preto vyplývajú rozpory vo vzťahu k odbornosti znalca v čase spracovania znaleckého posudku v mesiaci apríl 2016 a či bol znalec odborne spôsobilý a oprávnený v čase podania znaleckého posudku na takúto činnosť. Pokiaľ boli obidva znalecké posudky postihnuté nezákonnosťou, ide o tzv. „otrávené stromy“, a preto sú aj výsluchy jednotlivých znalcov postihnuté absolútnou neúčinnosťou a sú tzv. „plodmi otráveného stromu“ s poukázaním na výpoveď kajúcnika F., ktorá bola podporovaná uvedenými znaleckými posudkami.

V rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený namietal, že odôvodnenie rozsudku okresného súdu nemá základ vo vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní a je rozporné s jeho výpoveďami, ktoré sú obsahom spisu, pričom poprel, že by sa na hlavnom pojednávaní, alebo v prípravnom konaní vyjadroval, že by sa mal s ostatnými spoluobvinenými zaoberať trestnou činnosťou súvisiacou s tzv. bielymi koňmi a poukázaním na výpoveď poškodenej, ktorá ho nepozná.

S poukázaním na vyššie uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací:

1/ podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Žiline z 23. mája 2018, sp. zn. 2 To 76/2017 bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v ustanovení § 119 a nasl. Tr. por. v ustanovení § 7 ods. 1 Tr. zák., § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. júla 2001, a to v neprospech obvineného F. Q., nar. X. Y. XXXX, bytom E. XXXX/X, N., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, Gucmanova 19/670, 920 41 Leopoldov,

2/ podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline z 23. mája 2018, sp. zn. 2 To 76/2017 a v celom rozsahu zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina z 6. apríla 2017, sp. zn. 29 Tk 1/2016,

3/ podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Žilina, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Predsedníčka senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila rovnopis dovolania na vyjadrenie ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté. Uvedenú možnosť vyjadriť sa využil krajský prokurátor, ktorého vyjadrenie bolo okresnému súdu doručené 20. decembra 2018 (č.l. 1880-1882).

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. prokurátor uviedol, že názor o údajnej nezákonnosti znaleckých posudkov obvinený odvodzuje z neaktuálnej a prekonanej judikatúry, týkajúcej sa sčasti dokonca záznamov o podaní vysvetlenia. Prokurátor podotkol, že platí všeobecne záväzný právny predpis, a to vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 618/2005 Z. z. o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi, ktorá neumožňuje vyradovanie akýchkoľvek dôkazov zo spisu. Rozhodne na základe ojedinelých rozhodnutí súdov nemožno tvrdiť, že zápisnice o výsluchoch osôb ako svedkov, ktorým bolo neskôr vznesené obvinenie, mali byť zo spisu vyradené, okrem iného aj preto, že nie je zrejmé, či neskôr táto osoba znovu postavenie svedka v konkrétnej veci nenadobudne. Tento koncept nemá nič dočinenia so zákonnosťou jej skoršej výpovede, hoci aj v postavení svedka. Koncept procesnej použiteľnosti týchto výpovedí navyše nie je vzťahovateľný na znalecké dokazovanie, kde znalec musí prihliadnuť ku všetkým výpovediam vyšetrovanej osoby. So zákonnosťou znaleckého posudku nijak nemôže súvisieť fakt, že voči jednému zo znalcov bolo začaté správne konanie o vyčiarknutie zo zoznamu znalcov.

K doktríne amerického práva „ovocia z otráveného stromu“ prokurátor uviedol, že v našej aplikačnej praxi nemá miesto, pričom táto doktrína bola v kontexte hrozby mučením a takto získaných dôkazov, aj vo svetle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd - prípustnosť dôkazov nad rámec porušenia čl. 3 Dohovoru - rozpracovaná aj v rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Gäfgen proti Nemecku (rozhodnutie Veľkej komory č. 22978/05 z 1. júna 2010). Ani z tohto rozhodnutia nevyplýva absolútna neúčinnosť nezákonne získaných dôkazov (kontext článku 6 a právnej argumentácie súdu vyplýva najmä z odsekov 169-188 rozhodnutia).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. prokurátor uviedol, že z obsahu dovolania je zrejmé, že ide len o snahu o revíziu skutkových zistení okresného a krajského súdu, ktorá však v rámci dovolania nie je možná.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Vyjadrenie prokurátora bola zaslané na vyjadrenie obvinenému aj jeho obhajcovi a poškodenej, pričom do konania neverejného zasadnutia sa nikto k podaniu prokurátora nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie bolo podané

po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.). Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len dovolací súd) opakovane pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako "ďalšie" odvolanie.

Dovolaateľ v dovolaní ako prvý uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Vo všeobecnej rovine k tomuto dovolaciemu dôvodu považuje dovolací súd za nutné uviesť, že uvedený dovolací dôvod sa vzťahuje k najdôležitejšej fáze trestného konania - k dokazovaniu. Dokazovanie prebieha v štyroch etapách, začína vyhľadávaním, nasleduje etapa zabezpečovania dôkazov, potom ich vykonávanie a nakoniec etapa hodnotenia dôkazov. Za dôkaz pritom môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov zadovážených podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona.

Dôvod dovolania podľa citovaného ustanovenia sa vzťahuje predovšetkým k tretej etape dokazovania, t.j. k vykonávaniu dôkazov súdom. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. možno uplatniť v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov a aby sa napadnuté rozhodnutie opieralo o nezákonné dôkazy. Nemožno však ním úspešne napadnúť informatívnu hodnotu dôkazu, resp. spôsob jeho vyhodnotenia súdom. V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený spochybňoval jednotlivé znalecké posudky a použitie výpovedí svedka F. pre vypracovanie znaleckého posudku, čo je v dovolacom konaní neprípustné, nakoľko sa jedná o namietanie skutkového stavu a nevyhodnotenia dôkazov, pričom námietky obvineného nijako nezakladajú ani opodstatnenosť predmetného dovolacieho dôvodu. Správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Len s poukázaním na nesprávny postup pri hodnotení dôkazov, ako aj z odmietnutia vykonania navrhovaných dôkazov nemožno vyvodzovať predmetný dovolací dôvod. Z čl. 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva povinnosť súdneho orgánu vykonať všetky dôkazy navrhnuté v trestnom konaní (vrátane výsluchu svedkov), avšak odmietnutie žiadosti obžalovaného o vykonanie ním navrhovaných dôkazov v trestnom konaní musí byť súdom náležite zdôvodnené. (II. ÚS 258/2012 z 11. júla 2012).

Nad rámec veci najvyšší súd k naznačenej teórii „ovocia z otráveného stromu“ uvádza, že sa jedná o angloamerickú doktrínu, ktorú slovenská trestná teória a ani prax doteraz v plnej miere neprevzala. Nemožno vylúčiť, že v niektorých prípadoch sa možno i na základe kontinentálneho formálno-materiálneho prístupu k hodnoteniu zákonnosti a prípustnosti dôkazov dopracovať k zhodným záverom, ako na základe teórie „ovocia z otráveného stromu“. Podstatné je však pristupovať k hodnoteniu zákonnosti a prípustnosti dôkazov vždy diferencovane s ohľadom na konkrétnu povahu a závažnosť vady vzniknutej v procese dokazovania a nerobiť paušálne závery, že celý dôkaz získaný prípadne na základe procesne nie celkom korektného úkonu je „otrávený“ (k tomu pozri primerane napríklad

rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn.: 6 Tz 3/2017-I. zo 7. júna 2017, body 123, 124). Vychádzajúc z uvedeného možno sumárne vo vzťahu k predmetnej veci konštatovať, že znalecké posudky vypracované Doc. MUDr. Strakom z 18. marca 2016, ako aj znalecký posudok spracovaný PhDr. Franekom z 6. apríla 2016 č. 13/2016 nemožno považovať za nezákonne získané dôkazy s poukázaním aj na vyjadrenie krajského prokurátora, s ktorým sa najvyšší súd stotožňuje.

Dovolací súd žiadne pochybenie zo strany nižších súdov nezistil. Argumentáciu dovolateľa vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu preto dovolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

Napokon dovolateľ vo svojom mimoriadnom oprávnom prostriedku uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premĺčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až 43 Tr. zák.), ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávnych predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a pod. pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. V tomto smere dovolací súd odkazuje na ustálenú judikatúru k výkladu a aplikácii dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Z obsahu dovolania vyplýva, že vo vzťahu k citovanému dovolaciemu dôvodu dovolateľ uplatnil výlučne námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaného dovolacieho dôvodu. Jeho námietky smerovali proti spôsobu hodnotenia dôkazov a správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa. V podstate spochybňoval súdmi ustálený skutkový stav a následne predostrel vlastnú verziu skutku založenú na inom, pre neho priaznivom hodnotení dôkazov. Skôr ako o právnu námietku ide o skrytú snahu vyhodnotiť vykonané dôkazy a skutkový stav v prospech obvineného. Tento dovolací dôvod preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho

konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia (Tpj 39/2010).

Najvyšší súd Slovenskej republiky nemal pochybnosti o vierohodnosti vykonaných dôkazov, pričom sa stotožnil s názorom okresného aj krajského súdu, ako aj s názorom prokurátora, pretože súd nemal pochybnosti o úplnosti a pravdivosti usvedčujúcich dôkazov, čím boli vyvrátené obhajobné tvrdenia obvineného.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obvineného, posúdeného ako trestný čin vraždy v štádiu prípravy v spolupáchateľstve podľa § 7 ods. 1 Tr. zák., § 9 ods. 2 Tr. zák. k § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb., v znení účinnom do 31. júla 2001, táto zodpovedá priebehu skutkového deja uvedeného vo výroku napadnutého rozhodnutia po objektívnej i subjektívnej stránke a je správna, pričom zmena právnej kvalifikácie nie je prípustná.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, obvinený svojimi námietkami nenaplnil zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného F.J., podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.